

Vrijwilligers in soorten en maten

Maak kennis met 4 types

Binnen de driedeling van episodische, traditionele en geleide vrijwilliger kunnen we weer onderscheid tussen vrijwilligers maken op basis van hun motieven. Door de motieven van een vrijwilliger goed in kaart te brengen, kunt u een optimale match met uw organisatie maken en behouden, en vrijwilligers bijvoorbeeld ook gepaste waardering geven. In deze folder maakt u kennis met vier types, elk met hun eigen motieven.

Type 1: de carrière gerichte vrijwilliger

Zoals we eerder zagen is er met de opkomst van de episodische vrijwilliger een vrijwilliger die weet wat hij wil en daardoor het vrijwilligerswerk wil doen aansluiten bij de eigen agenda. Steeds meer zie je vrijwilligers die tussen opleiding en baan vrijwilligerswerk doen dat in het verlengde ligt van de professionele ambities. Ze gebruiken het vrijwilligerswerk dus om meer kans te maken op een baan, competenties te ontwikkelen, te kunnen netwerken en dergelijke meer. Dus ook voor mensen die werken, maar graag van richting veranderen kan vrijwilligerswerk een uitkomst bieden om nieuwe ervaringen op te doen. Zoals je kan vermoeden is dit type vrijwilliger vaak geen vrijwilliger meer eens hij een baan heeft of, in het beste geval, binnen jou organisatie is kunnen doorstromen naar een baan. Zicht krijgen op het motief van de vrijwilliger kan dus ook een handige tool zijn om vrijwilligers aan te trekken voor functies die in de toekomst open komen te staan, Immers, zo heb je al zicht op de capaciteiten van de persoon in kwestie en kan je intern zoeken tussen de vrijwilligers naar de nieuwe professional.

ONDERDEEL VAN

www.pep-eboek.nl,

De praktische gids voor organisaties die met vrijwilligers werken

UITGEGEVEN DOOR

PEP Den Haag

www.pepdenhaag.nl

070-3024444

VOORBEELD

Na enkele jaren gewerkt te hebben als begeleider van gehandicapten wil Jan graag een nieuwe richting uit. Hij gaat als ondersteuner van de professional aan de slag bij een stichting die dakloze jongeren opvangt. Door het volgen van cursussen als blijk van waardering krijgt Jan steeds meer grip op het werken met deze doelgroep. Wanneer de begeleider die hij ondersteunt op pensioen gaat vraagt men aan Jan of hij de baan niet hebben wil. Jan heeft via zijn vrijwilligerswerk zichzelf een nieuwe professionele richting ingestuurd. De organisatie moet nu wel op zoek naar een nieuwe vrijwilliger, maar heeft er wel met enige zekerheid een toegewijde professional bij die het huis reeds kent.

Type 2: de helpende vrijwilliger

Een tweede type is de helpende vrijwilliger. Hier gaat het om iemand die graag helpt aan het verwezenlijken van een doel, maar er op zich geen bepaalde doelen mee heeft. Hij wil gewoon helpen en vindt het leuk dat wanneer er bijvoorbeeld een technisch probleem is binnen jouw organisatie hij gebeld wordt en je uit de nood kan helpen. Hij wil zich dus misschien niet structureel inzetten voor jouw organisatie, want daarvoor heeft hij het te druk in zijn dagelijkse bestaan. Maar als de nood het hoogst is helpt hij jou er uit. Steeds handig om zo iemand in jou organisatie te hebben rondlopen. Maar vraag er niet te veel van! Hij wil helpen, niet per definitie structureel bijdragen.

VOORBEELD

Jan werkt als zelfstandig technicus en heeft het er best druk mee. Zijn kind zit bij een voetbalvereniging en Jan vindt het best sneu dat hij niet zoals andere ouders op zaterdag steeds mee kan naar de wedstrijden. Om dit te compenseren weet men bij de voetbalclub dat men Jan steeds kan bellen wanneer er zich een technisch probleem voordoet. Jan is dan wel niet steeds aanwezig, maar een licht dat stuk is of de grasmaaier die het niet meer doet: Bel Jan en hij weet wel raad!

Type 3: de socialiserende vrijwilliger

Eenzaamheid wordt de ziekte van de toekomst. Vrijwilligerswerk kan hier soelaas bieden. Maar ook is de mobiliteit van mensen toegenomen. Vrijwilligerswerk kan dan een perfect middel zijn om op relatief korte tijd mensen te ontmoeten en een sociaal leven uit te bouwen in je nieuwe woonplaats. De socialiserende vrijwilliger is dan ook de vrijwilliger die graag onder de mensen komt en mensen wil ontmoeten. Plaats die vrijwilliger dus niet alleen op een kantoor of zet hem niet bij een doelgroep waar persoonlijke contacten niet mogelijk zijn. Deze vrijwilliger heeft behoefte aan een warm team, menselijke contacten en een babbeltje van tijd tot tijd. Houd hier rekening mee of je bent hem snel weer kwijt!

VOORBEELD

Jan is net verhuisd van Den Haag naar Utrecht. Om mensen te leren kennen besluit hij in zijn wijk aan de slag te gaan bij het [Buurt interventie team](#). Hierdoor helpt hij niet alleen aan de veiligheid in de wijk, maar leert hij ook mensen kennen uit dezelfde wijk. Na slechts een half jaar heeft Jan al best wat vrienden gemaakt en wordt hij wel eens uitgenodigd op een BBQ.

Jan is met pensioen en spijtig genoeg is zijn vrouw komen te overleiden. Jan besluit aan de slag te gaan bij een zorginstelling in zijn week als begeleider dagbesteding. Jan zet er koffie en kan er praatjes slaan met bewoners die niet zoveel ouder zijn dan hijzelf. Jan voelt zich helemaal niet eenzaam en verwerkt zo het overlijden van zijn vrouw beter.

Type 4: de ideologische/spirituele vrijwilliger

Sommige vrijwilligers gaan aan de slag omwille van een bepaalde ideologie. Ze willen helen aan een betere wereld en zetten zich hiervoor ten volle in. Denk hierbij aan mensen die duurzaamheid willen promoten of klimaatopwarming willen tegen gaan of actiegroepen tegen de kap van een bos in de stad. Maar ook binnen kerken zijn best veel mensen actief. Deze mensen zien zichzelf vaak niet als vrijwilliger. Nee, ze vertegenwoordigen hun opvattingen via de uitvoering van hun geloof of ideologie. Voor deze mensen is het werken aan hun hoger doek de grootste beloning op zich. Vrijwilligerswerk krijgt zo de vorm van zingeving. Voor deze vrijwilligers is het dan ook van groot belang dat de organisatie zich ten volle blijft inzetten voor hun doelen, of deze dan ideologisch of spiritueel van aard zijn hangt van de gekozen organisatie af. Niet afwijken van waar je voor staat is dan van heel groot belang!

VOORBEELD

Jan gelooft niet in kansloze mensen, maar wel in hopeloze structuren. Hierdoor sluit hij zich aan bij een organisatie die gratis dagbesteding voorziet voor kansloze kinderen. Jan gaat iedere zaterdag mee naar speelpleinen en houdt daar een heel goed gevoel van over. Immers, een kind zien dat een geweldige tijd heeft vindt Jan de grootste beloning op zich. Immers, Jan heeft dit als kind zelf nooit gekend en wil zo bijdragen aan een jeugd die hij zelf niet gehad heeft.

Als we de categorieën en types samen stoppen in een model, kan je zien dat de types en categorieën nauw met elkaar verbonden zijn. Immers, een carrièregerichte vrijwilliger heeft een duidelijk doel voor ogen met zijn vrijwilligerswerk. Wanneer hij dan een baan heeft zal hij waarschijnlijk stoppen met het vrijwilligerswerk. Hij is dus een episodische vrijwilliger, want hij blijft tot hij zijn persoonlijke doelstelling vervuld heeft, namelijk het vinden van een baan. Hier is niets mis mee, zolang je je daar maar van bewust bent.

Immers, als je weet dat Jan veel kennis heeft van computers en zich bij jouw organisatie aansluit om ervaring op te doen, kan je toch gewoon op voorhand afspreken dat Jan een programma ontwikkelt dat je kan gebruiken nadat hij weg is. Verwacht gewoon niet dat Jan dit programma eeuwig gaat onderhouden. Daar kan je best iemand anders voor zoeken.